

Epistula moralis 41

- 1 **salutaris** -e, adj., velgørende, nyttig
persevero, 1, vedbliver, fortsætter
im-petro, 1, udvirker, opnår
e-levo, 1, løfter op
ex-oro, 1, bønfaller
aedituus, m 2, tempelvogter
simulacrum, n 2, billede, statue
ad-mitto, 3, lader gå hen til, giver adgang til
intus, adv., indeni
- 2 **malus**, adj., ond; *malum*, n 2, forkert handling
ob-servator -oris, m 3, en iagttager
pro-ut, konj., ligesom
tracto, 1, behandler
ad-iuvo -iuvi -iutum -iuvare, 1, hjælper
ex-surgo -surrexi -surrectum -surgere, 3, rejser mig op, rejser mig
magni-ficus, adj., storslået
e-rigo -rexi -rectum -rigere, 3, rejser op; *erectus*, adj., oprejst, rigtig, ret
unus-quisque una-quaecumque unum-quidque, indef. pron., hver enkelt, enhver
in-certus, adj., usikker, uvis
habito, 1, bor; "*quis deus, incertum est) habitat deus*" er et citat fra 8. sang vers 352 i Vergils Æneide. Vergil levede ca. 70-19 f.Kr.
- 3 **oc-curro** -curri -cursum -currere, 3, løber imod, viser mig for
vetustus, adj., gammel
soleo solitus sum solere, 2 semidep., plejer; *solitus*, adj., tilvant, sædvanlig
e-gredior -gressus sum -gredi, 3 dep., går ud over, rager op over
frequens -entis, adj., talrig, tæt
con-spectus, m 4, syn
densitas -atis, f 3, tæthed
ramus, m 2, gren
pro-tego, 3, dækker, skygger for
sum-moveo -movi -motum -movere, 2, fjerner
proceritas -atis, f 3, rankhed, højde
secretum, n 2, afsondrethed, ensomhed
ad-miratio -onis, f 3, forundring, beundring, betagelse
densus, adj., tæt
continuus, adj., sammenhængende
fides -ei, f 5, tro, tiltro, tro på
numen -inis, n 3, nik, guddomsvilje, guddomskraft
specus, m 4, hule, grotte
saxum, n 2, klippe
- penitus**, adv., helt
ex-edo -edi -esum -edere, 3, opæder, udhuler
sus-pendo -pendi -pensum -pendere, 3, ophænger, hvælver sig ind i
naturalis -e, adj., naturlig
laxitas -atis, f 3, rummelighed, omfang
ex-cavo, 1, udhuler
religio -onis, f 3, religion, hellighed
suspicio -onis, f 3, mistanke, anelse, fornemmelse
per-cutio -cussi -cussum -cutere, 3, gennemborer, "griber"
caput -itis, n 3, hoved, udspring (om f.eks. kilder og floder)
veneror, 1 dep., tilbeder, ærer
subitus, adj., uventet, pludselig
ab-do -didi -ditum -dere, 3, giver bort, skjuler; *abditus*, adj., skjult
vastus, adj., stor, mægtig
amnis -is, m 3, strøm, flod
e-ruptio -onis, f 3, frembrud, frembryden
ara, f 1, alter
caleo, 2 intr., er varm
stagnum, n 2, sø
opacitas -atis, f 3, skygge, mørk farve
im-mensus, adj., umålelig, umådelig
altitudo -dinis, f 3, højde, dybde
sacro, 1, gør hellig
- 4 **in-territus**, adj., uskræmt, upåvirket
periculum, n 2, prøvelse, fare
in-tactus, adj., urørt, uberørt, upåvirkelig
cupiditas -atis, f 3, begær
ad-versus, adj., modsat; *adversa*, n. pl. 2, modgang
tempestas -atis, f 3, uvejr, storm
placidus, adj., fredfyldt, rolig
aequus, adj., jævn, lige
sub-eo -ii -itum -ire, 4, går under, gennemtrænger
veneratio -onis, f 3, ærefrygt
credo credidi creditum credere, 3, tror
similis -e, adj., lignende, lig med (med dativ)
corpusculum, n 2 (dem. af *corpus*), lille krop
- 5 **de-scendo** -scendi -scensum -scendere, 3, stiger ned
ex-celleo -cellui -- -cellere, 2, rager frem, er fremragende
moderor, 1 dep., holder i ave, kontrollerer; perf. partc. pass. af deponente verber kan undertiden som hér have passiv betydning.
trans-eo -ii -itum -ire, 4, går igennem
rideo risi risum ridere, 2, ler ad
caelestis -e, adj., himmelsk

- agito**, 1, bevæger, leder
adminiculum, n 2, støtte, stiver, hjælp
illic, adv., dér (i det fjerne)
unde, rel. adv., hvorfra
con-tingo -tigi -tactum -tingere, 3, berører, rammer
de-mitto -misi -misum -mittere, 3, sender ned
prope, præp. og adv., nær; komp., propius
nosco novi notum noscere, 3, lærer at kende
con-versor, 1 dep., færdes sammen, er sammen
haereo haesi haesum haerere, 2, hænger fast ved (med dativ)
illinc, adv., derfra (i det fjerne)
illuc, adv., derhen (i det fjerne)
specto, 1, ser
nitor nisus sum niti, 3 dep., stræber hen mod
inter-sum -fui -- -esse, deltager i, er sammen med (med dativ)
- 6 bonus**, adj., god; *bonum*, n 2, et gode, god egenskab
niteo nitui -- nitere, 2, skinner, stråler
alienus, adj., fremmed
de-mens -mentis, adj., afsindig, vanvittig
miror, 1 dep., beundrer
trans-fero -tuli -latum -ferre, 3, overfører
protinus, adv., straks, uden varsel
frenum, n 2, bidsel; ofte *freni*, m 2 pl.
alius, indef. pron., den ene, den anden; adv., *aliter*, på en måde, på en anden måde
auratus, adj., forgyldt
iuba, f 1, manke
mitto misi misum mittere, 3, sender, sender ind (i arenaen)
con-trecto, 1, berører, klapper
patientia, f 1, tålmodighed, det at tåle
ornamentum, n 2, pynt, udsmykning
cogo coegi coactum cogere, 3, tvinger
fatigo, 1, udmatter
in-cultus, adj., usmykket
integer -gra -grum, adj., uberørt, usvækket
scilicet (<scire licet), adv., nemlig, naturligvis
impetus, m 4, angreb
acer acris acre, adj., heftig, hidsig, rask
speciosus, adj., værd at se på
horridus, adj., frygtelig, vild; *horridum*, n 2, vildskab
decor -oris, m 3, skønhed, egenskab
timor -oris, m 3, frygt
a-spicio -spexi -spectum -spicere, 3, ser på
prae-fero -tuli -latum -ferre, 3, foretrækker (nogen frem for nogen)
languidus, adj., slap, træt
- bracteatus**, adj., pyntet med guldplader
- 7 glorior**, 1 dep., roser mig af, er stolt over
vitis -is, f 3, vinstok
palmes -itis, m 3, gren
onero, 1, belæsser, tynger
pondus -eris, n 3, vægt
de-duco, 3, fører ned, bøjer
adminiculum, se afsnit 5
uva, f 1, drue
folium, n 2, blad
de-pendeo -- -- -pendere, 2, hænger ned, hænger
proprius, adj., ejendommelig, særlig
virtus -utis, f 3, god egenskab
fertilitas -atis, f 2, frugtbarhed
familia, f 1, husstand (hustru, børn og slaver)
formosus, adj., smuk, dejlig
sero sevi satum serere, 3, sår, planter
fenero, 1 dep., udlåner
- 8 e-ripio** -ripui -reptum -ripere, 3, fratager
ratio -onis, f 3, fornuft; Seneca anvender det latinske ord *ratio* til at gengive indholdet af det græske begreb logos. Logos er evnen til at tale og tænke, en evne, som mennesket har del i.
rationalis -e, adj., fornuftig, udstyret med fornuft
com-summo, 1, sammenregner, realiserer
bonum, se afsnit 6
im-pleo -plevi -pletum -plere, 2, opfylder
ex-igo -egi -actum -igere, 3, kræver
secumdum, præp. m. akk., ifølge, i overensstemmelse med
in-saniam, f 1, vanvid
vitium, n 2, last
alter altera alterum, indef. pron., den ene, den anden (af to)
trudo trusi trusum trudere, 3, støder, driver
salus -utis, f 3, sundhed, fornuft
im-pello -puli -pulsum -pellere, 3, driver fremad

BJ / 9. juni 2002